

Izhaja:

10, 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVII.

V Celovcu, 10. aprila 1898.

Štev. 10.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

napravi

na belo nedeljo dne 17. aprila 1898, ob 3. uri popoldne

SHOD

pri Šteklju v Farni vasi ob Prevaljah

s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav. — 2. O državnem zboru. Poroča gosp. drž. poslanec Lambert Einspieler. — 3. Govor o kmetijskih potrebah. — 4. Raznoterosti. — 5. Prosta zabava.

Slovenci, zlasti volilci iz prevaljske in bližnjih občin, pridite v obilnem številu na važni shod!

Odbor.

Državni zbor.

(Izvirno poročilo iz Dunaja.)

(Dalje.)

Predsednikov ogovor.

Med tem kričanjem in med temi odmevi nemške kulture (omike) je govoril predsednik dr. Fuchs. Zatrjeval je, da si bode prizadeval, varovati na vse strani obstanek in ugled parlamenta, ter preprečiti vse, kar bi utegnilo žaliti čast zbornice. Nadeja se, da ga bojo podpirali o tem vsi poslanci, brez razlike stranke in narodnosti. Gledé tega, kar je zbornica sklenila koncem zadnjega zasedanja na predlog grofa Falkenhayna (lex Falkenhayn), je izjavil predsednik, da je ta sklep sedaj brez veljave, kajti to je bila le začasna naredba in je zastarela, odkar je bil državni zbor zaključen. Konečno je pozval predsednik poslance, naj zakličejo cesarju trikrat „Slava“. Wolf protestuje proti „Živijo“-klicem na cesarja, beži iz dvorane ter tresne z divjo silo ob duri, da se je ropot razlegel po vsej hiši. Iro ne vstane s svojega sedeža. Schönerer pa vpije: „Vas ne poslušam, vi ste hudodelnik in spadate v luknjo. To bom ponavljal, dokler bom imel kaj glasu.“

Nato je prišla v razgovor Falkenhaynova postava. Zastopniki vseh levičarskih strank so izjavili, da niso zadovoljni s tem, kar je predsednik govoril o veljavi Falkenhaynove postave, češ, ta sklep ni še le postal neveljaven z zaključenjem državnega zbora, ampak že iz pričetka ni bil nikdar veljaven. Ker pa sta dr. Pergelt in dr. Steinwender ugovarjala vsaj v mirni in dostojni besedi, in ker se druge nasprotne skupine niso udeležile zgoraj omenjenih psov in škandalov, zasramovala sta Schönerer in Wolf še nju, zlasti pa dr. Steinwenderja, kateremu je Wolf očital, da je iz jedne sklede z vlado.

Izjava ministerskega predsednika.

Po teh hrupnih prizorih je vstal grof Thun in predčital naslednjo izjavo:

„Vlada smatra kot najvažnejšo nalogo, da se zopet ustanove redne parlamentarne razmere in redno delovanje zakonodajstva, osobito v tem trenutku, ko je nujno treba v korist države skleniti nagodbo z drugo državno polovico. V to svrhu pozivlja vlada vse, katerim je na ugledu države in so jim parlamentarne oblike dragocene.“

Zvesta zgodovinskimi izročilom države se bode vlada pri svojih javnih poslih ravnala po najvišjem načelu pravičnosti nasproti vsem državljanom in narodom v državi. (Pohvala.)

Po teh načelih bode vlada skrbela za pravico, red in avtoriteto ter reševala vsa vprašanja ustavnim putem. Vlada bode pospeševala koristne družabne preosnove, kulturni napredek, gmotne in npravne razmere prebivalstva, posebno onih širokih krogov, ki žive od dela svojih rok (pohvala), ter podpirala obrtnijo in poljedelstvo v korist državne skupnosti.

Vse svoje najboljše moči bode vlada zastavila za te namene ter pričakuje, da se na tem polju umaknejo strankarske razlike in združijo vse moči za skupno delo.

Da se to uresniči, morajo se ublažiti narodna nasprotja; to je naloga, za katero je ravno to leto najprimernejše. Vlada se z zaupanjem v imenu države obrača do vseh strank, da v rodoljubnem duhu izvrše nevarno zaostalo delo.“

V tem kratkem ogovoru je grof Thun razodel jedro ali načrt vladnega programa. Vse mu je ležeče na tem, da se zamotane razmere v državnem zboru prav kmalu vredijo in da se po ustavnem potu dožene nova pogodba z Ogersko. Vlada hoče biti pravična vsem prebivalcem in vsem narodom v državi; branila bo postav, red in pravico. Skrb jej bode, da se gmotno in npravno (versko) zboljšajo razmere delavcev in da se podpirata poljedelstvo in obrtnija. Mnogo dela je zaostalo, in to je nevarno; zato vlada vabi in kliče vse stranke na vzajemno delo. Ministerska izjava — to se spozna na prvi pogled — je jako previdna. Nijedne stranke bodisi na desnici bodisi na levici ne odriva od skupnega sodelovanja. Prejšnje vlade so obljubovale vse mogoče, a so malo obljub splošnovale, grof Thun obeča malo, morebiti bo dal več, kakor obljubuje. Zelo nam ugaja, da poudarja kot prvo nalogo svoje vlade pravičnost do vseh ljudij in do vseh narodov v Avstriji. Veseli nas, da v svojem programu nikjer ne trosi kadila „blesteči nemški kulturi“ (omiki), kakor je to brez vse potrebe tolikokrat storil grof Badeni. Vsem je še v živem spominu, kako surovo, kako neotesano in nedostojno so se ravno visokoučeni nositelji in zastopniki te hvalisane nemške „omike“ obnašali proti bivšemu ministerskemu predsedniku. Niti trohice hvaležnosti niso mu skazali za vse poklone, ki jih je pri vsaki priliki tako rad delal nemški „kulturi“.

Nemške levičarske stranke in socijalni demokratje s Thunovim govorom niso zadovoljni. V imenu vseh teh nezadovoljnejšev je predlagal dr. Steinwender, da se takoj v prihodnji seji prične razprava o ministerski izjavi. Predlogu je pritrčila tudi desnica, kar je levičarje nekako prese-netilo in osupnilo.

Razni predlogi.

Že v prvi seji se je razsula cela ploha vsakovrstnih nujnih in navadnih predlog nad zbornico. 28 nasvetov je nujnih, ki imajo pred vsemi drugimi razpravami priti v obravnavo; 37 je navadnih nasvetov, s katerimi se ima zbornica pečati po istej vrsti, kakor so bili oglašeni. K temu prišlo je še 13 raznih vprašanj na posamezna ministerstva.

Prva vrsta nujnih predlogov razpravlja dogodke v treh zadnjih sejah minulega zasedanja in zahteva, da se dene bivši ministerski predsednik grof Badeni na obtožno klop, ker je spravil oboroženo policijo v zbornico in ker je dal izvrševati Falkenhaynov predlog.

Druga vrsta nujnih nasvetov velja postavnim uredbi jezikovnega vprašanja. Tako predlaga princ Liechtenstein v imenu dr. Luegerjeve stranke, naj se brz odpravijo Gaučeve jezikovne naredbe ter naj se izvoli odsek, ki bi izdelal jezikovno postavo. Podoben predlog je stavil dr. Funke v imenu nemških liberalcev. Le-ti zahtevajo, naj bi ta odsek v treh mesecih izdelal dotično postavo. Za ravnilo naj bi veljalo, da nemški jezik naj bode državni jezik v Avstriji, raba drugih jezikov po posameznih deželah pa naj bi se določila s splošnim zakonom. Tretja vrsta nujnih nasvetov meri na to, da naj bi s 1. majnikom t. l. stopil v veljavo zakon o zboljšanju uradniških plač. Večina vseh drugih predlogov je ponovljena iz prejšnjega državnega zbora in nasvetuje, kako bi se kmetom, delavcem in obrtnikom olajšalo in zboljšalo sedanje neugodno stanje.

Volitev podpredsednikov.

Druga seja dne 23. sušca je trajala blizu 5 ur, a izvršila se je mirno in gladko. Niti poslanci niti v gledališnih prostorih natlačeni radovedneži niso se kaj takega nadejali. Schönerer in Wolf,

ki sta se v prvi seji toliko ustila, kako bosta razgrajala in razbijala, dokler bode zbornici predsedoval „državni zločinec“ pl. dr. Fuchs in dokler ministerstvo ne prekliče jezikovnih naredeb, nista se ganila, celó popihala sta jo iz zbornice pred sklepom seje. Brez težave je bila torej rešena volitev obeh podpredsednikov. Vse nemške stranke so po dogovoru sklenile, da ne prevzamejo nijednega mesta v predsedništvu; Poljaki in Čehi so sicer s početka zahtevali od desnice, da zopet voli posl. Abrahamoviča in dr. Kramarja v predsedstvo, a na pritisek nemških strank in grofa Thuna sta bila oba kandidata prisiljena, umakniti se. Tako je prišlo, da je bil vsled teh posebnih razmer s 177 glasovi izvoljen kot prvi podpredsednik član krščanske slovanske zveze Slovenec dr. Andrej Ferjančič, drugim podpredsednikom pa je bil izbran s 169 glasovi Rumunec Jan. Lupul, deželni glavar v Bukovini. — Potem se je začela

razprava o izjavi in vladnem programu grofa Thuna.

Oglašeni je 26 govornikov, med njimi vsi načelniki vseh strank na desnici in levici in zastopniki raznih avstrijskih narodov. Razprava se je vlekla od 23. marca do 1. aprila in nadaljevala skozi 6 sej. Vsi govorniki so pojasnovali razmerje svoje stranke proti Thunovi vladi ter povedali želje svojih volilcev v političnem, narodnem in gospodarskem oziru. Schönererianca Türk in Wolf sta govorila o vsem mogočem, tožila seveda o velikih krivicah, katere morajo trpeti — Nemci v Avstriji! Vsem narodom v cesarstvu — trdil je starček Türk — je vlada pravična, samo Nemce preganja in pritiska!! Zagrozila sta oba, da hočejo Nemci iskati podpore pri stricu v Berlinu, ako ne pridejo do veljave in predvlade v avstrijskem parlamentu! Načelnik poljskega kluba vitez Javorski je povdarjal, da so Poljaci vedno bili za to, da se utrdi moč in veljava Avstrije; samostojnost (avtonomija) posameznih dežel naj se razširja tako, da se po njej okrepijo deli in celota države. Temu ravnilu ostanejo Poljaki zvesti tudi zanaprej. Z Ogersko naj se dožene ustavnim potom pravična pogodba. Nova vlada naj pokaže dejanja, ako hoče imeti zaupanje poljskega naroda. — Zastopnik laške stranke, baron Malfatti, se je pritožil, da ravna vlada z Italijani kakor mačeha. (!) Obljube grofa Thuna ne morejo zadovoljiti laških poslancev; oni si bodo ohranili proti vladi prosto roko. — Načelnik mladočeške stranke, dr. Engel, povdarja, da se izjava ministerskega predsednika razlikuje od prejšnjih v tem, da malo obljubi. Čehi ne zahtevajo nič drugega, nego pravičnosti, in to gledé jezikovnih razmer in gledé vsakega drugega vprašanja. Nesrečno misel, naj bode nemščina državni jezik, Nemci pustite. Novi vladi, če tudi v ministerstvu sedi Čeh (finančni minister dr. Kaizl), kateremu zaupamo, mi nismo niti prijazni niti sovražni. — Vodja radikalnih Rusinov v Galiciji dr. Okuniewski Poljakom očita krivice, ki jih trpijo Malorusi ob času volitev in pri vseh državnih in deželnih uradih. Ako bi gališki deželni zbor dobil večjo samostalnost in moč, bilo bi to grob za rusinski narod. V imenu Rusinov zahteva torej varstvo narodnim manjšinam; ako nam daste to zagotovilo, smo na vaši strani. — V 3. seji dne 24. marca sta prišla o tej zadevi samo dva govornika do besede: koroški nemški poslanec prof. dr. Steinwender in voditelj kat. ljudske stranke, tirolski posl. baron Dipauli. Sedaj leta je dr. Steinwender svaril svojo nemško narodno stranko pred trmasto obstrukcijo, ker je bil prepričan, da iz te moke ne bo kruha za kmete, obrtnike in delavce. Tudi ob pričetku letošnjega zasedanja širila se je govorica, da je volje, vplivati na svojo stranko, naj odjenja toliko, da bode zbornici mogoče, lotiti se rednega in resnega delovanja. A mlajšim, bojaželjnim pristašem taka prijenljivost nikakor ni bila po volji. Da zaduši to nevoljo in zabrani razpor v svoji stranki, izjavil je danes v imenu nemške ljudske skupine, da ni še zaspala nemška „zavest“, da ni še pokopano kljubovanje in da se bliža neizogibna

obstrukcija, ako vlada ne prekliče najnovjših jezikovnih naredeb za Češko in Moravsko. Brez ovinkov in prav odkrito je vladi povedal, da levičarji ne dovolijo ne vojaških novincev (rekrutov), ne proračuna, ne ogerske pogodbe, sploh ničesar ne, čegar država potrebuje, ako vlada ne pripozna predprav nemškega naroda. Vodja naših koroških Nemcev je grofa Thuna pozval, naj v 14. dneh pové, ali in kako hoče rešiti jezikovno vprašanje, sicer se zopet prične divji ples v zbornici. — Povsem drugače pa je govoril načelnik katoliške nemške stranke baron Dipauli, ki je prišel za dr. Steinwenderjem na vrsto. Njemu ne ugajajo ministrove besede, ker se ne vé, kako bode vlada reševala svoj program. Katoliška stranka ni navezana na sedanjo vlado. Po njegovih mislih ljudstvu ne bode pomagano, dokler se bodo davčne postavbe drugače izpeljevale, kakor jih je sprejela zbornica. Očitil je vladi, da posebno novo postavo o dohodninskem davku celo drugače izpeljuje, kakor je to ob svojem času državnemu zboru obljubljala. Vlada vedno uradnikom pošilja skrivne ukaze, po katerih morajo ravnati proti volji in sklepu državnega zbora. Zagotavlja, da ne bo tako hitro glasoval za kako novo davčno postavo in obžaluje, da ni, kakor sedanji finančni minister dr. Kaizl, glasoval proti njej. Nadalje je baron Dipauli zahteval, naj se sklene z Ogrji pravična pogodba, kajti dosedaj redimo in bogatimo le mi Madžare. Toda tako potrebne pogodbe ne moremo sklepati, dokler nismo v zbornici edini, dokler se národi med seboj prepirajo. Gledé uredbe jezikovnih razmer stojimo na stališču večine. Mi ne poznamo nestrpnosti. Nadejamo se, da Slovani ne bodo pozabili, da so se nemški katoličani potegovali za pravičnost tudi ondi, kjer Slovani nemajo večine. Ker smo katoličani, hočemo pravičnost in enakopravnost proti vsakemu národu v državi in ne priznavamo v Avstriji nobenega manj vrednega národa. Zato nismo za jezikovne naredbé, pa tudi za to ne, da bi se ministri zaradi njih tožili. Mir med národi se mora napraviti; če ne, naj zmaga ta ali ona stran, tretji, ki se smeja, že stoji za durmi in bo užival sad zmage. Avstrija se je zgodovinsko razvila in zato ne more biti niti samo slovanska niti čisto nemška. Mi katoličani držimo z večino, da se ne raztrga Avstrija. Nemci naj opustijo boj za domišljeno národno nadvlado, druge národe naj pa z visoko omiko pritegnejo na se in potem bode Avstrija, kar je bila, zavetje vseh svojih národov! (Dalje sledi.)

Dopisi prijateljev.

Iz Kotmarevasi. (Odgovor g. „Karnut“-u.) V beljaškem, na sušici hirajočem lističu „Kärntner Nachrichten“ z dné 10. marca t. l. napada me znani dopisnik iz Svetne vasi, g. „Karnute“, kakor se imenuje sam, da nisem še položil občinskega računa za leto 1896. in 1897. in da se menda isti šele dela. Radovednemu „Karnutu“, ki se rad praska tam, kjer ga nič ne srbí, odgovarjam sledeče: Kakor je razvidno iz zapisnika od dné 16. februarja t. l., spisanega pri oddaji občinskih poslov občine Kotmaravas vpríčo odposlanca c. kr. okr. glavarstva v Celovcu, pod tek. št. 13., sem takrat oddal občinske račune za leta: 1892, 1893, 1894. in 1895; račun za leto 1896. sem si pridržal za sestavo računa za leto 1897.; pač pa sem že takrat oddal vse priloge za ta račun, kar je zapisano v zgoraj imenovanem zapisniku, kakor tudi to, da položim račun za l. 1897. v teku enega meseca. Iz tega je razvidno, da sem imel račun za leto 1896. izdelan že dné 4. aprila 1897, kar gobezdavemu in opravljenemu „Karnutu“ lahko dokažem. To naj vzamejo na znanje tudi razne klepetulje v hlačah na Žibpoljah in Kotmarivasi. — Občudovati pa je treba res veliko očetovsko skrb, katero ima „Karnute“ za našo občino, da toliko skrbi za pravočasno položitev občinskih računov, in le škoda je, da mu v letih 1883. do 1885. ni bilo toliko mar za občinske račune, ko jih tedanji liberalni župan pod tajništvom znanega Ant. Kollerja, sedanjega učitelja v Železni Kaplji, za cela tri leta ni mogel položiti, ter se mu je morala uprava občine od c. kr. okr. glavarstva pred časom odzvati, ker je manjkalo tudi denarja v občinskih hranilničnih knjižicah. Pa saj tedaj „Karnute“ ni imel toliko prostega časa; sekal se je s sabljo, se šolal za „sodawosserfabrikanta“, in gotovo zraven tudi že tuhtal, kako bode ob svojem času opravljal, oziroma povzdignil „svinjered“ na Koroškem, ter odpravil v njegovej bližini se nahajajoče „izsušnja-močvirje“. — Svetujem mu pa, da naj bolje skrbi, da ne bodo zastajala v njegovi občini zmiraj občinska dela, saj je pred par leti nek uradnik c. kr. okr. glavarstva v Celovcu pri nekej vodnej komisiji javno izrekel, da je občina, v kateri stoluje in vlada „Karnute“, kar se tiče poslovanja, ena najbolj žlempavih (die allerschlampeste) med občinami na Koroškem! Zdravi! *Matija Proskar.*

Iz Bistrice v Rožu. (Osebne novice.) Pri tukajšnjih fužinah smo doživeli v zadnjem času spremembe, katere so zbudile veliko začudenje, začudenje v prvi vrsti zavoljo tega, ker se je ž njimi tako dolgo čakalo, in ker ne bodo samo na korist posestniku, ampak gotovo in posebno tudi delavcem teh fužin. Dali so namreč slovo dosedanjemu vsemogočnemu vodji, g. Tobeju-u. Gospodarilo se je neki zadnji čas od leta do leta slabši. Znatni dobiček, katerega so naše fužine poprej zmiraj nesle, se ni samo od leta do leta krčil, ampak — kakor se pripoveduje — že v škodo spremenil! Čudno, res čudno v času, ko druge take tovarne z lepim dobičkom napredujejo! Ali kako bi bilo to tudi drugače mogoče! Ravnatelj Tobeja, že tako brez resnih in za vodstvo takih tovarnih potrebnih strokovnjaških vednosti in zmožnosti, je mnogo časa potratil z raznovrstnimi drugimi posli, — kot zagrizneni sovražnik Slovencev se je polastil tudi županstva — in tako je tovarna zaostajala in začela hoditi rakovo pot. Namesto da bi odstranili zastareli način izdelovanja, se je na Bistrici delalo še vedno, kakor pred 30. do 40. leti; zaradi tega so pa tudi bili stroški za izdelovanje blaga 10 do 20% višji, kakor v vsaki drugi tovarni. Namesto pa, da bi bili poskušali te tovarniške stroške znižati po upeljavi novih načinov, na Bistrici niso pripoznali drugih pomagil, kakor da so vedno bolj in bolj znižali plačo ubogim delavcem. — Da se je odstranil dosedanji g. ravnatelj, je menda mnogo tudi pouzročil njegov bivši tovariš, kateri je že dalje časa hrepenel po tem, da bi odstranil g. Tobeja in se vsedel na prestol „direktorja“ ali „inspektorja“; pa izpodletelo mu je. Gosp. knjigovodja Heinzl namreč tudi gré v pokoj. Na mesto gosp. Tobeja je prišel strokovnjaško izobražen fužinski inženir, kateri prevzame vse vodstvo tovarne in katerega vednosti bodo gotovo več koristile fužini, Bistrici in prebivalstvu, kakor napihjenost in domišljavost propadenega „prestolnega“ kandidata. Solze menda ne bodo tekale za njim. Vprašanje je zdaj tudi, v katere roke preide županstvo, ali prav za prav kedaj se bo g. Tobeja odpovedal temu poslu, kateri je menda tudi zelo zanemarjen in katerega opravljati g. Tobeja nikoli več ne bode v stanu. Upajmo, da bode novi g. ravnatelj pravičen na vse strani in da se vendar enkrat zopet povrne mir in zadovoljnost v naš kraj. V to mi kličemo: Dobro došel! — Zdravnik g. K. tudi odide od tu. **

Iz Spodnjega Roža. (Spremembe.) Zvedeli ste, g. urednik, gotovo že o velikih spremembah, ki so se godile in se še godijo na Bistrici. Naznaniti vam moram, da tudi v Svečah mnogokaj vré. Tamošnji g. učitelj Fajnik je namreč dobil, kakor se pripoveduje, od višje strani strogi ukaz, da se mora umakniti od sedanjega svojega mesta in si poiskati drugod službo. Kajpak le težko zapušča kraj, v katerem je doslej vladal in zato je tudi nekaj mōž iz njegove „žlahte“ prosilo, naj pristojna oblast pusti g. Fajnika v Svečah. A mislimo, da take prošnje ne morejo imeti uspeha, ker je ravno ta mōž napravil v občini toliko zgage in našim kmetom toliko sitnostij, skrbij in nepotrebnih potov, da pač ni več misliti na kako uspešno delovanje od njegove strani. — Čujemo tudi, da hoče priti g. Fajnik na kako sosedno šolo, v Šmarjeto, Bilčoves, Podgorjane; ali s tako preselitvijo bi ne bilo dosti pomagano in zahtevati se torej mora od poklicane višje strani, da v tem oziru napravi vendar enkrat temeljito kak red.

Iz Podsinjevasi. (Odgovor.) Kakor se menda bere v „Lisjaku“, pardon! v „Koroškem Kmetiskem Listu“ od dné 15. sušca t. l. se išče čevljar (ne „šošarski“ delavec), kateri bi imel v Svetinski občini mnogo dela, ker so si „klerikalci“ pri agitaciji za občinske volitve že vse podplate strgali. Dalje trdi tisti dopisnik, da je v Podsinjivasi čevljar, ki zastonj dela takim, katerih glas črni potrebujejo in da ima v to svrhu toliko dela, da svoji nalogi skoraj ni več kos. — Kot edini čevljar v Podsinjivasi moram take neopravičene napade obrniti na-se in resnici na ljubo naglašati, da je ravno nasprotno res od tega, kar brezvestni dopisun trdi. Naša slovenska stranka pri agitaciji res ne drži rok križem, a je tako organizovana, da podplatev pri agitaciji prav nič ne potruga, in če že od slovenske stranke dobim naročil, sem za taiste zmiraj pošteno plačan. Nasprotno sem pa naredil pred več leti dvema glavnima rogoviležema nemčurske stranke v tukajšnji občini, oziroma njunim družinam obuvalo, katero mi še danes dolžujeta. Torej le za svoj nos se pocukajte in pri tem pomislite, da je v nebo vpijoč greh, če se delavcu zaslužen plačilo pritrga ali nazaj drži. — Vsak dan imam priliko gledati, kako nemčurska stranka agituje v domačej občini, na Bistrico jih tudi zmiraj vidiš letati, neizogibno je torej, da se pri takem letanju veliko podplatov potruga. Vsojam si torej tem gospodom „tekalcem“ najtopleje priporočiti, da mi blagovolijo nakloniti prav veliko v mojo stroko spadajočih naročil, samo to prosim, naj pomislijo, da je vsak delavec tudi vreden svo-

jega plačila, kar sta prej omenjena dva popolnoma pozabila. Morda se eden spomni sedaj svoje dolžnosti, ko so ga zopet izpustili od „verige“, drugega pa znabiti prilično v — občinski pisarni opozorijo na to! — Če še omenim, da pri nas občinske volitve menda nič ne bo, ker je volilna doba sedanjega župana potekla že dné 7. sušca t. l., od volitve pa še danes ni ne duha ne sluha in da tisti vodnjak (studenec), katerega so nemčurji enemu volileu obljubili narediti, če ž njimi voli, še današnji dan ni narejen, sem zadostno odgovoril. Pa brez zamere! *Tomaž Lapuš.*

Iz Šmarjete v Rožu. (Varane želje nasprotnikov.) Kakor sem izvedel, je bil dan 12. marca za naše ljube nasprotnike prav neprijeten. Ta dan so namreč vsi naši „nemški“ nacijonalci pričakovali, da bo obsojen g. Miha Špök, katerega so tožili, da je pri zadnjih volitvah nepostavno in z goljufijo dobil pooblastilo od neke vdove. Dné 12. marca je bila glavna obravnava, pri kateri je sodnja spoznala, da je g. Špök pooblastilo po postavni poti dobil in da je nedolžen na tem, kar so ga dolžili nasprotniki. Bil je zato oproščen in nasprotnikom nič ni pomagalo, da je nek prejšnji občinski svetovalec zahteval, naj se za priče pokličeta še g. učitelj in šolski načelnik, kateri bi rad vse Slovence utopil na žlici neslanega kropa. Pa za to je njegova moč in omika, kakor jo hvalijo, še preslaba. Vse se veseli, da je oproščen gosp. Špök in da je nasprotnikom izpodletela grda nakana.

Od Krke. (Žalostne šolske razmere.) Okrajni šolski nadzornik v Velikovcu je prišel zadnji teden neko tako imenovano utrakvistično šolo obiskat. Kako da otroci v drugih predmetih napredujejo, ni bilo nič slišati. Le to se je zvedelo, da nemščine premalo znajo. — Le nemščine naj se otroci bolj naučijo! Poglavitni smoter ljudske šole pri Slovencih na Koroškem je torej pomenčevanje. Morebiti da je čas blizu, ko bode Koroška pod prusko „pikelhavbo“ vtaknjena, ker se z nemščino tako mudi. Trideset let bo že, kar se slovenskim otrokom na Koroškem po šolah z vsilo silo nemščina v glavo ubija; toda dolgoletna skušnjava šolske gospode še ni prepričala, da je ves trud zastonj. Znano je, da otroci se ne naučijo toliko nemščine, da bi jim nemško branje in pisanje v poznejših letih v korist bilo. Nekaj pa se vendar doseže po takih brezumnih šolah: da se otroci potrapajo in duševni reveži postanejo. Da se krščanski nauk v takih šolah le s slabim vspehom poučuje, se itak razume, ker otroci nobenega jezika niso zmožni, nemščine ne umejo, v maternem jeziku pa so premalo izurjeni. — Je pa tudi že tukaj blizu nemške meje, kjer so šole skoraj popolno nemške, mladina čisto zmešana. Otroci pozdravljajo zjutraj: „Guten Abend“, ali „guten Nacht“, zvečer pa „gut Morgen“. Krščanski pozdrav: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ je redek postal. Ta žalostni položaj naših šol se je v cenjenem listu „Miru“ že večkrat razpravljal, dobro pa je, ga šolski gospodi véasih zopet v spomin poklicati. Resničen pregovor pravi: Ne za šolo, ampak za življenje se učimo; na Koroškem se pa slovenski otroci le za šolo učijo, ne pa za življenje.

Iz Št. Lenarta pri sedmih studenih. (Posojilnica.) Dné 27. febr. je imela naša hranilnica in posojilnica svoj peti občni zbor. Koncem petega upravnega leta 1897. je štela 53 združnikov, ki imajo po jeden ali več deležev za 10 gld. in 47 takih združnikov, ki so plačali le opravljeni delež po 1 gld. — Na 36 novih knjižic se je vložilo 6243 gld., na že obstoječe knjižice 5181 gld. 83 kr. Tedaj vkup 11.424 gld. 83 kr. (lani 6.957 gld. 79 kr.) Vseh vlagateljev je sedaj 185. — 43 prošnjikom se je posodilo 15.574 gld. Vseh dolžnikov je 71, ki dolgujejo 22.600 gld. 80 kr., in sicer na menjice 14.821 gld., na vknjižbo 2860 gld. in na neintabulirana dolžna pisma 4919 gld. 80 kr. — Promet je znašal 45.030 gld. 8 kr. (lani 33.057 gld. 37 kr.) Konto izgube in dobička je 306 gld. 60 kr., ki se po volji občnega zbora tako-le razdeli: 1.) Posebni rezervni fond dobi 179 gld. 10 kr. Odbornikom se dovoli za uradovanje, preračunanje obrestij in sestavljanje računa 115 gld. Za dobre namene 12 gld. 50 kr. Občni zbor je sklenil tudi, da hoče hranilnica in posojilnica, kakor druge posojilnice, novi rentni davek namesto vlagateljev sama plačati.

Iz Ljubljane. (O čebelarskem društvu.) Namen čebelarskega društva je povzdigniti čebelarstvo po naših pokrajinah. To bo skušalo doseči s tem, da bo izdajalo list „Slov. čebelar“, v katerem bo učilo, kako se mora čebelariti. Odgovarjalo bo na vprašanja udov, učilo bo gojiti zdrave in zdraviti bolne čebele. Da bo pa list mogel dovolj snovi prinašati, treba je, da se dovolj razširi. Zato mu je cena nizka, le en goldinar na leto, ki naj se pošlje: „Rado Germonik-u semenišče“, ali „Slovenskemu čebelarskemu društvu v Ljubljani.“ Tudi bo društvo preskrbelo za naše kraje primerne panje po kolikor moč nizki ceni. Trudilo se bo

društvo tudi zvišati cene čebelarstva pridelkom. To je namen društva. Koliko je vreden že sam predalček za vprašanja! Kaj ne, kako je včasih dober svet drag, a tu bo zastoj! Evo! Čebelarstva ledina se je začela orati, podpirajmo delo od vseh strani! List bo skušal naravne zaklade razkriti ter jih vam izročiti. Prva številka je že razposlana, druga in tretja ste v tisku. Naročite list mnogoštevilno, ker s tem koristite sebi in drugim. Čim več se jih naroči, temveč imamo upanja do podpore, ker ravno s tem, da se nas obilo združi, kažemo, da smo potrebni. Zlasti pa se tu obračam do gg. duhovnikov in učiteljev, voditeljev národa, naj podpirajo kolikor jim moč društvo, saj le oni pridejo največ v dotiko z národom, oni naj mu pokažejo, kaj je koristno in dobro. A tudi drugi stanovni naj ne zaostajajo. Zlasti me veseli, da kmetovalci s tako velikim veseljem pozdravljajo novo društvo ter mu žele mnogo naročnikov, mnogo uspeha in božjega blagoslova. Daj Bog, da se jim izpolni želja: Mnogo naročnikov! R. G.

Glasovi nasprotnikov.

Naša pravica.

Pri letošnjem vojaškem naboru (dné 15. marca) za slovenske občine celovške okolice, so nekateri potrjenci prisegli zvestobo cesarju v svojem materinem slovenskem jeziku, med njimi tudi neki bogoslovci. — Kdo se bi nad tem spodtkikal? Kdo je tako krivičen in smešen, da bo videl v tem žaljenju nemštva? Katerega Nemca čast in národnost razžali Slovenec, če moli slovenski k Bogu? Dá, dosti je ljudij, ki se nad tem spodtkujejo. „Freie Stimmen“ in njihovo svojat je to hudo zbdlo! Zato se zaletavajo v 35. številki v g. bogoslovca, „ki noče zastopiti nemški,“ „ki se, čeravno se je v Celovcu izšolal, ni toliko privadil nemščini, kakor kmetski fantje iz okolice.“ — Torej še Boga hočejo Nemci imeti edino le za se; kdor hoče od njega kaj imeti: Slovenec! zapomni si, prosí ga po nemško!! Jaz vsaj pa ne morem umeti, kako da bi le nemška prisega naredila avstrijskega vojaka hrabrega in zvestega!? Zakaj potem ravno slovenske fante tako radi kličejo k vojakom? — Z zlobno radostjo pravi omenjeni list, da se je izmed 200 potrjencev le 6 oglasilo za slovensko prisego. Stara lažnjiva klepetulja! 200 jih sploh k naboru ni prišlo! Potrdili so jih le 72, in slovenski jih je priseglo 15!! Pa ravno to, da „Freie Stimmen“ hvalijo one, ki so, čeravno Slovenci, prisegli nemški, naj bo neki opominj, da prihodnjč prisežejo vsi Slovenci slovenski; slavna komisija pa naj potem skrbi za človeka, ki bo slovensko prisego znal tudi razložno in zastopno brati ter pri tem ne bo samo nekaj nerazložnega mrmral, kakor se je zadnjč zgodilo.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Svitli cesar se je gledé na petdesetletnico vladanja izjavil, naj se ne napravljajo hrupne veselice, marveč naj se ljudstvo te slovesne prilike spominja z dobrodelnimi napravami. — Dvobojevala ali „sabljalca“ sta se „veliki“ vodja Nemcev dr. Steinwender in urednik nacionalnega lista „Grazer Tagblatt“ profesor Streintz. Obadva sta bila nekoliko popraskana. Res lepo se znajo zabavati nemški poslanci na Dunaju, ne da bi se zmenili za božje in državne postave. — Prestolonaslednika nadvojvodo Franca Ferdinanda d'Este je cesar imenoval svojim namestnikom v nekaterih važnih vojaških in tudi v nekaterih drugih zadevah. — Obsedno stanje, katero je bila banova vlada razglasila za nekatere okraje na Hrvatskem vsled kmetskih nemirov, se je sedaj vendar enkrat odpravilo.

Druge države. Dné 24. m. m. so papež v konzistoriju (zboru kardinalov) potrdili blizu 100 novih škofov. — Moč Rusije v vzhodni Aziji vedno bolj raste. Dosegla je, da ji je Kitajska dala morskí pristanišči Port Artur in Talien Wan v najem. Do tja bodo zidali sibirsko železnico. Angleži in Japonci se hudujejo, ker je veljava Rusije sedaj mnogo večji. — Guvernerjem na Kreti bode menda vendar le imenovan grški princ Jurij, za katerega se zlasti poteguje Rusija. — Zelo napete so razmere med Španijo in Severno Ameriko. Zvezne države zahtevajo, naj Španija kubi dovoli popolno samostojnost ter žugajo z vojsko, ako se ta zahteva ne izpolni. Listi pišejo, da je papež ponudil svoje posredovanje, da se ohrani mir.

Novičar.

Na Koroškem. („Mir“ jim je na poti!) Raznim našim „prijateljem“ dela „Mir“ hude preglavice, ker ljudem brez strahú pové resnico ter odkrija zvite nakane nasprotnikov. Tudi g. baron Mac Nevin nam kaže ob vsaki priložnosti znano svoje „prijateljstvo“. Na njegov ukaz so žan-

darji zasledovali č. g. župnika Tavšica v Ho-dišah in g. Prosekarja v Kotmarivasi, da razširjata naš list. C. kr. državni pravdnik ju je za to prijel in pri okrajnem sodišču sta bila obadva zaradi „kolportáže“ obsojena vsak na 5 gld. globe. Gosp. dr. Kraut je zoper to vložil priziv in pri drugi obravnavi dné 5. t. m. sta bila obadva imenovana gospoda, katera je zagovarjal gosp. dr. Kraut, oproščena vsake kazni! Nasprotnikom je tedaj zopet izpodletela zvita nakana. Ko bo stvar ko- nečno rešena, še več izpregovorimo o nji.

— (Birma.) Letos bode v sledečih sloven- skih farah naše škofije cerkvena vizitacija in birma: meseca aprila: dné 13. stolna cerkev v Celovcu (samo vizitacija); 14. Zakamen pri Vetrinju (samo vizitacija); 19. Breza; 20. Čanjče; 21. Otmanje; 23. Pokrče; 26. Št. Lipš. Meseca maja: dné 25. Grebinj; dné 26. Tinje. Meseca junija: dné 4. Strmec; 5. pri Frančiškanih v Beljaku.

— (Duhovske zadeve.) Za župnika v Malem Št. Vidu je imenovan č. g. A. Kristof, župnik v Drolpoljah, za župnika v Krnskem gradu pa tamošnji provizor č. g. Aleš Jelen. — Za dekanij- skega svetovalca dekanije Šmohor je izvoljen č. g. J. Lakonik, župnik na Brdu.

* Občinske volitve v Celovcu se bodo vršile dné 18., 20. in 23. aprila. — Četrty razred so napravili na šoli v Vetrinju, drugega v Št. Jakobu pod Celovcem. — V Celovcu se je ustanovilo društvo, ki bode napravilo zavod za topoglavce (idijote). — V Gradcu je umrla po dolgem bolehanju blago- rodna gospa baronica Irene pl. Rayer, rojena gro- fica Prokesch-Osten, stara 57 let. Po letu je na- vadno bivala v Hrastovici ob Celovcu in bila ve- lika dobrotnica dobrodelnim zavodom in revežem. N. p. v m.!

Na Kranjskem. V Ljubljani je dné 2. t. m. umrla slovenska pisateljica Lujiza Pesjakova, stara 69 let. N. p. v m. — Novo bolnišnico so začeli graditi v Krškem. — Dopolnilne volitve za ljub- ljanski občinski odbor bodo od 25. do 29. aprila t. l. — Mestna hranilnica ljubljanska si bo zidala lastno poslopje. — Novo farno cerkev bodo zidali v Šent- Jakobu ob Savi. — Poslanstvu se je odpovedal drž. poslanec g. dr. Iv. Šusteršič. Zastopal je kmetske občine ljubljanske okolice.

Na Štajerskem. V Mariboru se je naselil nov slovenski odvetnik g. dr. R. Pipuš. — V Čreti blizu Rač sta bila v neki viničariji viničarjeva otroka sama doma. Štiriletni deček se je igral z užgalicami ter jedno gorečo vrgel v zibelko, kjer je ležal njegov dveletni bratec. Zibelka je začela tleti, in dim je potem zadušil oba otroka. — Slovensko bralno in pevsko društvo „Maribor“ so si ustanovili sloven- ski delavci v Mariboru. — V Šmartnem pri Gor- njem Gradu so osnovali kmetsko bralno društvo. — Pri občinskih volitvah na Teharjih ob Celju je slovenska stranka sijajno zmagala v vseh treh raz- redih. Slava!

Na Primorskem. Štiri vojaki 47. pešpolka so jo popihali iz Gorice čez mejo v deželo polente. Iz kompanijske kase so si vzeli za pot 500 gld. Straža jih je zasledovala, a ne vjela. — Dné 24. marca zvečer vnel se je na Reki 360 metrov dolgi leseni magacin na kolodvoru. Pod streho je bilo 400 vagonov jute. Ogenj je bil strašen in nevarnost za celo mesto tem večja, ker ne daleč bilo je tudi mnogo bencina spravljenega in druge nevarne tvarine. Na gašenje še misliti ni bilo mo- goče, ampak edino na omejenje ognja. Gorelo je celo noč. Prizor je bil strašen. Škoda znaša okoli milijon goldinarjev. Pravijo, da je zažgala strela. — Lep korak naprej so storili tržaški Slovenci. Po požrtvovalnosti tamošnjih rodoljubov ustanovili so si svojo slovensko tiskarno, v kateri se od- slej tiska vrla „Edinost“. Ta list izhaja sedaj po dvakrat na dan. Tolikega napredka se z brati veselimo tudi mi drugi Slovenci.

Vitez Jurij.

K Trampiču razbijat,
Se Schönerer pelja,
Pokazati s tulenjem,
Káko glavo da ima!

Na Dunaju so počitke
Vsled tega ima čas,
Ker ga v mestih odpodijo,
Gre ribiti v vas!

Še Nemci so rekli,
V sramoto je vsem,
Sedeti v bližini,
S Schönererjem.

Če ljudstvo po kruhu
Vzdiguje roké
In prosí poslanca,
Da pozabijo jih ne —,

Kaj njemu to dene,
Če lačen je drug;
Trebuh mu je okrogel,
Milijonar pa je tud'!

Ko pa pride še Schönerer
Jih „kulturo“ učít
Ne bo treba več državo
Za bike prosit!

A on tudi drugim
Skrbet' ne pusti;
Če vpit' več ne more,
Pa stole drobit!

Slovane in Avstrijo
Požrl bi rad vsé,
Če v trebuh več ne grejo,
Pa bi jih spravil pod se!

O Judih s'cer pravi
Da jih ne trpi,
Pri volitvah pa vedno
Za judom leti!

In vero in cerkev
Bi najraje razbil,
Na poti mu Bog je,
Ker bi sam rad to bil!

Razgrajati znajo —
Nemčurji že zdaj,
Tulenje in psovke,
'Majo tud' na prodaj!

Zahvala.

Za nakup novega velikega svetilnika (lustra) za farno cerkev v Št. Rupertu pri Velikovcu so darovali: Mrzla voda: Tom. Cikulnik 4 gld.; And. Ovšan, M. Karpf, Val. Majric, L. Nemeč, Fil. Messner, Tom. Isak, Val. Künstl, Jan. Zec, Ant. Ahac po 1 gld.; Marija Karpf 50 kr.; manjše zneske so darovali: Mar. Lager, And. Ovšan, Hel. Ovšan, Regina Ovšan, Marjeta Ovšan, Ana Smode. — Spodnje Trušnje: Liza Gradišnik 60 kr.; Alojzij Grubelnik 15 kr.; M. Grubelnik 40 kr. — Orličavas: J. Švajger 1 gld. 50 kr.; Jak. Karpf, Jož. Karpf po 1 gld.; J. Lasnik, Fr. Rutar po 50 kr.; manjše zneske: Neža Gradišnik in Marjeta Spintek. — Oišenica: Mar. Podgorc 1 gld.; Andrej in Jožefa Slu- govc 2 gld.; Filip Pluder 1 gld. 50 kr.; Neža Fašing 50 kr.; Walb. Suster 20 kr. — Sv. Neža: Ant. Podgorc, gospa Ana Papič po 1 gld.; Jurij Boštar 3 gld.; Jož. Karpf, A. Karpf, najemnik pri Jaricu, gospa Tangl, gospa Fric po 50 kr. — Mlinski graben: Am. Tavpe 1 gld. 50 kr.; Hel. Ellers- dorfer, Val. Tavpe, Filip Rošer, J. Sumah, Jož. Müller po 50 kr.; Hel. Sajovic 15 kr. — Št. Rupert: Fr. Treiber, župnik, Mar. Bogataj po 5 gld.; Ant. Riepl 1 gld. 20 kr.; Fr. Treppo (Ciglar), Fr. Treppo (Zec), Jan. Habernik, Franc. Leicher po 1 gld.; Kat. Pušl, Mar. Pridnik, Barb. Taler, Lena Wutte, Marj. Ogerč po 50 kr.; manjše zneske: Mar. Pušl, Franca Pušl, Neža Skrinjar, Ana Zec, Jera Lenci, Liza Hanže, Ana Hrabelnik, Jera Supan. — Vinogradi: vis. gosp. ekscelenca Feliks baron Pino 4 gld.; posli na gradu Kohlhof 60 kr.; Mat. Kumer, Andr. Werkl, Val. Werkl, Urb. Švajger po 1 gld.; Ant. Skočir, Helena Skočir, Rok. Rainer, Jer. Kummer, Kat. Kumer, Urša Karnar, Kat. Edlacher po 50 kr. — Ricinje: Ant. Kancijan, Jos. Rejnej po 50 kr.; manjše zneske: Jož. Ovšan, H. Knez, Mar. Hafner, Mar. Untermašgan. — Nad Dravo: Tom. Novak, Jan. Kaminjak po 1 gld.; Jož. Ovšan 1 gld. 50 kr.; Urša Ovšan 50 kr. — Pri Dravi: Primož in Helena Kariž 5 gld.; Mar. Gracej 50 kr.; Ang. Kavh 20 kr. — Klopice: Ant. Polcer in Ana Kranjc po 5 gld.; Greg. Urbane 2 gld.; Val. Bruner 1 gld.; Ant. Urbane 1 gld. 50 kr.; J. Ravter 3 gld. — Črni grad: g. Albin Buzzi, grajščak 1 gld. — Ruštat: g. Karol Rak, Tom. Stranjah 2 gld.; Tom. Kues 50 kr.; Barb. Mrak 30 kr. — Velikovec: g. Jan. Cehner, svečar 1 gld.; Ant. Riepl- Kostwein 1 gld. 50 kr.; Gregor. Jamnik-Spilar 1 gld.; Jera Tacer 50 kr.; neimenovani darovalci 9 gld. 35 kr. Skupaj 116 gld. 55 kr. Bog povrni vsem blagim darovalcem stoterno!

V Št. Rupertu pri Velikovcu, dné 25. marca 1898.

France Treiber, župnik.

Andrej Ovšan, Matija Kumer, cerkvena ključarja.

Poziv

koroškimi in na Koroškem bivajočim udeležencem okupacije Bosne in Hercegovine leta 1878.!

Prihodnje poletje bode 20 let, odkar so se z drugimi četami tudi deli koroškega polka bojevali na bosensko-hercegovinskih tleh, ter pridobili čast in zmago svoji zastavi. Ob osvojenji Bosne in Hercegovine je dokazala vojna z mnogimi sijajnimi čini, da je ostala zvesta starim izročilom hrabrosti, ki so vsikdar vladala v avstrijski vojni.

Z živim zanimanjem je zasledovalo tudi domoljubno prebivalstvo koroške dežele bojne dogodke na jugu in s ponosom je izvedelo o pogumnem obnašanju in uspehih svojih sinov. Sedaj ob dvajsetletnici onih dnij, ko je i- zstava domačega polka plapolala ob bregovih Bosne, oživlja se v srcih onih, ki so se udeleževali bojev, spomin na one dogodke in z njim tudi želja, da se napravi primerna spo- minska slavnost.

Da izvedemo to z ozirom na vladarsko petdeset- letnico Nj. Veličanstva našega milostnega ce- sarja le upravičeno željo, osnoval se je v Celovcu ožji odbor, ki se s tem obrača do vseh koroških in drugih na Koroškem bivajočih tovarišev bosensko-hercegovinske vojske, ter jih vabi, da se udeležijo pripravljalnih del za omenjeno dvojno spominsko slovesnost in pozneje le-té same.

Ne oziraje se na to, da je takorekoč častna dol- žnost bivšega vojaka, da se s ponosom spominja vojnih činov in to ob primernih prilikah kaže tudi na zunaj, naj nameravana slovesnost podá tudi priložnost, da nekdanji tovariši, ki so delili veselje in žalost, ponové prisego zve- stobe do najvišjega vojnega poveljnika, ponové staro pri- jateljstvo in lepe spomine ter se spominjajo tudi onih, ki so na polju časti pustili mlado življenje za domovino in cesarja.

Tovariši brez razlike nekdanje vojaške stopinje in sedanje civilnega stanja, pristopite sedaj pripravljalnemu odboru in pošljite dotični oglas kakemu podpisanih udov. Potem hočemo po geslu našega cesarja z združenimi močmi lotiti se lepega dela.

V Celovcu, meseca marca 1898.

Jožef Steiger, načelnik; Jož. Keuschnig, namestnik; Fr. pl. Fladung, tajnik; J. Högl, namestnik; Val. Hofer, blagajnik; P. Wilhelmer, namestnik.

Vabila.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico bode imela v nedeljo dné 24. aprila 1897, ob 3. uri popoldne, v novi hiši Mat. Prosekarja v Kotmari- vasi svoj izvanredni letni občni zbor po sledečem dnevnem redu: 1.) Pozdrav predsednika. 2.) Poročilo tajnika in blagajnika. 3.) Sprejem in vpisovanje udov. 4.) Volitev novega odbora. 5.) Volitev zastopnikov za glavno skupščino. 6.) Slučajni govori in nasveti. Po zborovanju bode veselica in petje s sodelovanjem domačih pevcev. Pristop imajo samo udje in od teh vpeljani gostje. Prijazno vabi vse ude in prijatelje te družbe k obilni udeležbi **načelništvu.**

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pliberk in okolico ima svoj letni občni zbor na velikonočni pondeljek dné 11. apr. ob 3. uri popoldne v gostilni Ferd. Krajgerja pri Zlokarkju v Štebnu s sledečim spore- dom: 1. Nagovor predsednika. 2. Govor o šoli. 3. Taj- nikovo poročilo. 4. Razni nasveti. Po zborovanju bode prosta zabava s petjem. Podjunski Slovenci in Slovenke, pridite v prav obilnem številu na ta shod! **Načelništvu.**

— Posojilnica za Belo in okolico v Železni Kaplji bo zborovala na velikonočni pondeljek dné 11. aprila v gostilni „pri Kušuju“ v Železni Kaplji po populudanski božji službi. Spored: 1. Otvoritev posojilnice. 2. Spreje- manje zadržnikov in deležev. 3. Razni predlogi. K obilni udeležbi vabi vse družnike **načelništvu.**

Opomba. Nova posojilnica sprejema vloge od vsakega in obrestuje je sedaj s 4%. Posojila daja le za- družnikom na 5%. Uraduje se vsak pondeljek od 9. do 12. ure.

— Hranilnica in posojilnica na Suhi pod Pliberkom ima svoj letni glavni shod na velikonočni pondeljek dne 11. aprila v posojilnični sobi na Suhi s sledečim vspe-
redom: 1. Poročilo o delovanju posojilnice v minulem letu.
2. Odobrenje letnega računa. 3. Sklep o čistem dobičku.
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev. 5. Razni
nasveti. Začetek ob 3. uri popoldne. K udeležbi vabi vse
družnike **načelnistvo.**

— Hranilnica in posojilnica v Sinčevsi bode imela
svoj letni občni zbor v sredo dne 13. aprila t. l. ob
1. uri popoldne s sledečim vspe-
redom: 1. Poročilo o delo-
vanju posojilnice v minulem letu. 2. Odobrenje letnega
računa. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Volitev odbora.
5. Razni nasveti in predlogi. Zboruje se v posojilnični sobi
v Sinči vasi. K udeležbi vabi **načelnistvo.**

— Hranilno in posojilno društvo za Celovec napravi
svoj redni letni občni zbor dne 14. aprila pred-
poludne ob 10. uri v posojilničnih prostorih, Pavličeve
ulice šte. 7., z običajnim vspe-
redom. **Odbor.**

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Sodišče Celovec. Dne 4. maja od 11. do 12. ure, soba št. 85. Posestvo Petra Polanc, p. d. Potisk na Sojnici, vl. št. 45, d. ob. Golšovo. (3531 gld.)

Dne 28. maja od 11. do 12. ure v sobi št. 85. Ur-
basovo posestvo na Bregu, vl. št. 55, d. ob. Gradnica [Zrelec]. (2500 gld.)

Dražba Hartwigovega posestva se je prestavila od
10. marca na dan 11. junija. (21.583 gld.)

Dražba Cvanderjevega posestva Tomaža Planeckerja v
Vrstivasi, d. ob. Čedram, vl. št. 6, se je prestavila na
dan 12. maja. (4118 gld.)

Dražba Wudihovega posestva v Pavorju, vl. št. 10,
d. ob. Tibiče, se je prestavila na dan 20. aprila. (2816 gld.)

Dne 15. aprila ob 11. uri se bo v hiši Tom. Leitgeba
v št. Petru pri Grabštanju po dražbi prodajalo: ko-
leselj, sani in več svinj ter prasat.

Sodišče Dobrlavas. Dne 15. aprila in 17. maja ob
11. do 12. ure posestvo Helene Brežjak, p. d. Ruš v Štrekni
vasi, d. ob. Št. Kancijan, vl. št. 12. (2125 gld.)

Sodišče Rožek. Dne 22. apr. od 11. do 12. ure.
Smojevo posestvo v Spodnjih Borovjah, vl. št. 38,
d. ob. Borovje.

Sodišče Svinec. Dne 31. maja od 11. do 12. ure.
Gotšidovo posestvo M. Terpečnik na Št. Janški gori,
vl. št. 17, d. ob. Št. Janž na Mostiču (5795 gld.) [prenešeno].

Sodišče Velikovec. Dne 23. aprila Hlebič-ovo po-
sestvo Joane Dreier v Malem Št. Vidu, vl. št. 44., d. ob.
Mali Št. Vid. (6177 gld.)

Listnica uredništva.

Vsem svojim prijateljem, naročnikom, dopisnikom
in bralcem želimo srečne praznike in veselo delujo!

G. J. S. v Borovljah: Kakor izvemo, je poklical Schö-
nerer-ja na shod pri Trampiču sloveči g. Jož. Krassnigg
v Svetni vasi. S tem je hotel menda k prejšnjim svojim
„zaslugam“ (?) za kmetijski stan dodati še novo!

Gosp. St. Gr., tukaj: Hvala za poslane uganke!

Tržne cene v Celovcu

dne 7. aprila.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	—	—	—	—
rž	5	50	6	87
ječmen	4	50	5	62
oves	2	60	3	25
hejda	4	57	5	71
tursica (sirk)	3	85	4	81
pšeno (kaša)	7	—	8	75
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	15	1	87
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 40 kr. do 2 gld. 60 kr.
kisle 1 gld. 60 kr. do 2 gld. 20 kr., slama po 1 gld. 60 kr.
do 2 gld. — kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po
64 do 70 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld.
20 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 115 do 165 gld.

Loterijske srečke od 2. aprila 1898.

Dunaj	4	36	39	17	31
Gradec	11	49	59	13	83

Naznanila.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pis-
menih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Dr. Alojzij Kraut,

odvetnik v Celovcu,

na benediktinskem trgu št. 4., I. nadstropje.

Uradne ure so od 1/2 9. do 12. ure zjutraj
in od 3. do 6. ure popoldne.

Ob nedeljah je pisarna zaprta.

Malo posestvo,

obstoječe iz jednonadstropne hiše, 2 oralov vrta,
3 oralov polja s travnikom, vse obkroženo, prav
lepo ležeče ob Glini, se prodá, ali takoj dá v
najem. — Vpraša se naj pri

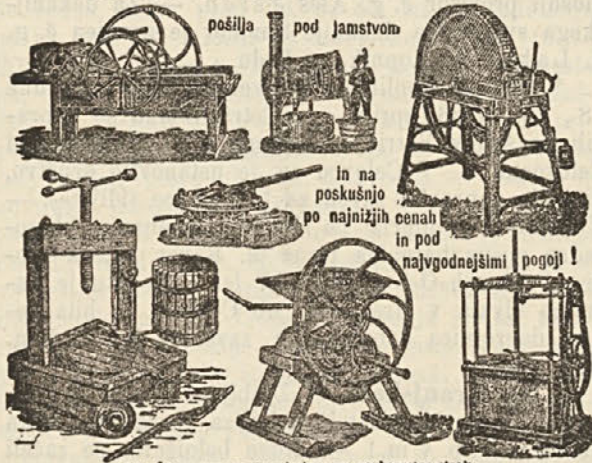
Ter. Werdenigg

v Celovcu, Freudenbergerstrasse 24.

Proda se

ugoden stavbinski prostor na sejmišču v trgu
Grebinj na Koroškem. Več pové lastnik Jan.
Menne v Grebinju.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Little engine, motor ali prirojeno, za vsakovrstno stroje.
Bogato shranjeni 192 strani obehdel cenik v slovenskem in nemškem jeziku
na zahtevanje takoj nastoj.

JG. HELLER, DUNAJ

Praterstrasse 22 49.

Preprodajalci se iščejo.

Najnovejše mode
slamnike

prav lepo štafirane, za ženske in moške,
v veliki izbiri prav dober kup, kakor tudi razno-
vrstno perilo, igrače, košare ali canje in druge
drobnine priporoča

Marija Possod

v Celovcu, Burggasse šte. 2.

Prezemajo se tudi stari slamniki v poprav-
ljanje in moderniziranje.

Feliks Toman,

kamnoseški mojster in podobar v Ljubljani,

Reseljeva cesta št. 26,

prva slovenska tvrdka s stroji na par,
ima bogato zalogo

nagrobnih spomenikov,

prevzame vsako **stavbeno kamno-
seško delo** in se p. č. duhovščini pri-
poroča za izdelovanje **altarjev, podob,
prižnic, obhajilnikov, krstnih
kannov** itd. po najnižji ceni. Potrebne
načrte izdeljuje brezplačno.

Gostilna z malo kmetijo

v živahni vasi Ziljske doline na Koroškem se
tako j dá v najem ali se tudi prodá. Več pové:
Miha Waldhauser v Bolcanu (Bozen)
na Tirolskem.

Umetna gnojila!

Za sledeče cene se dobivajo:

Superfosfat 19% fosforove kisline, ki se taja v vodi	po 100 kil:	4 gld. 75 kr.
Amonijak-superfosfat 12% fosforove kisline }	6 " 50 "	
5% dušika	4 " 10 "	
Kali-superfosfat 10% fosforove kisline }	4 " 10 "	
5% kalija	okrog 11 " 20 "	
Chili-Salpeter (Dnevna cena se menja) 15 do 16% dušika		

v celih, tudi mešanih vagonih na vse koroške železniške postaje.
Če se razdeljujejo celi vagoni gornjih gnojil na celovškem kolodvoru, zvišajo se gor-
nje cene za 10 kr. pri 100 kil.

Če se dobiva blago od skladišča v Celovcu, se zvišajo cene za 20 kr. pri 100 kil.

Češka Tomaževa žindra, 19% fosforove kisline 2 gld. 72 kr.

Kainit, Stassfurtov, 12 1/2% kalija 2 " 55 kr.

če se prejema naravnost od tvrdke celi vagoni do celovške železniške postaje.

Če se dobiva po manj, veljajo predstojeci pogoji.

Zaloga umetnih gnojil

c. kr. kmetijske družbe za Koroško

pri

J. M. Rothauer-ju

v Celovcu, beljaška cesta šte. 1.

1898
Mauthner's Samen.

Aussaatzeit: Ende Februar und März.
Saatweite: 25-30 cm. Abstand der Reihen, 10 cm. in der Reihe.
Bodenbeschaffenheit: Tieflocker, recht nahrhaft und nicht frisch gedüngt.

Mauthner-jevih
slovitih
zeliščnih in cvetličnih semen

v zaprtih, oblastveno zavarovanih zavojih
s sodnijsko vpisano
varstveno znamko „medved“

se nahajajo
komisijska skladišča

pri največ

veletrgovinah z mešanim blagom v Avstriji.

V vsakem kraju je poverjena komisijska prodaja 80 naj-
bolj zahtevanih vrst zeliščnih in cvetličnih semen le jedni tvrdki,
torej nastavljen le jedna omara. Iz krajev, kjer še ni zaloge, se
sprejemajo naznanila.

Kot sveža in pristna semena tvrdke **EDMUND
MAUTHNER** (Budimpešta, Andrassystrasse 23) veljajo le
ona, ki so zaprta v izvorne zavitke z letnico 1898 in na katerih se
nahaja, kakor kaže poleg stoječa podoba, slika **medveda** in
ime **Mauthner**. — Pred ponarejanji se svari.

Čas setve: Konec februarja in marca. **Prostor**
za posejatev: 25-30 cm oddaljenost vrst 10 cm v vrsti.
Kakovost zemlje: Globoko zrahljana, redilna in ne na
novo pognojena.